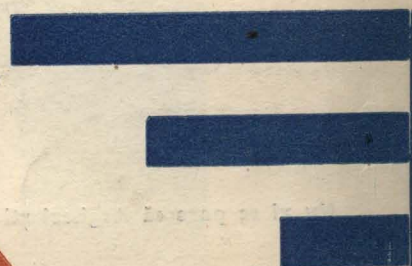

IAATEEGRAAL

NO

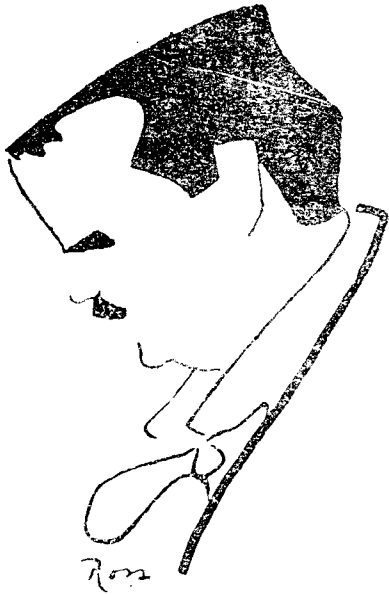

BCU Cluj / Central University Library Cluj

OMAGIU LUI TUDOR ARGHEZI

I. Ross Tudor Arghezi
la procesul ziaristilor

Nu există, în marile epoci de anarhie, figură mai plină de măduvă, specifică, ca aceea a reacționarului. La mari energii slobozite, trebuiesc mari energii de captare, mai greu de realizat într-o figură, decât libertatea. *Invenția* e un dar de sus, impersonal; împrejurări excepționale, un cutremur nervos, o boală nedefinită, o fac posibilă: Dacă n'o socotim ca geniul propriu zis, atunci când țâșnește prin cineva, e că exprimă un *hazard*, califică o *șansă*. Omul e un animal de extrema-dreaptă: mușcă, conservă și utilizează. O forță necunoscută dintr'insul provoacă, liberează, sparge rezervorită; o forță conștientă din el, educată de dânsul, măsoară și agonizește. Animatorul imaginea în banalitatea ei e semnificativă—ne apare ca o forță elementară, ca o erupție: geniul însă e un lung produs, un belșug prevăzut, o revolta. Între biciul creator de mișcare și zăbala care o temperează și o oprește, o întreagă viteza ia loc și se definește. Nu există în istoria unei culturi decât cei cari dau naștere și cei cari modelează. Cei cari se lasă fărăți dela unul la celălalt, nu sunt decât oile lui Panurg ale fiecărui secol, un flux de continuitate, o scurgere de sensibilitate cu care omul umple viduri, potcovește prăpăstii cu poduri, coase pământul cu șine, leagă cu vorbe de aer urechi urcate în văzduh, de metal. ■
Nimic nu-i mai departe de sensul cuvântului reacționar ca sensul cuvântului conservator. Conservatorul e un spirit *lent*, o memorie leneșă, o incapacitate de-a săvârși ceva, dincolo de un calcul asigurat, cu prudență, împotriva accidentelor de orice natură. Reacționarul e un mercur viu și în același timp, rebel; nimeni nu iubește mai mult ca dânsul gospodăria așezată la adăpost de grindină, de ispită, de haiducie; nim-ni nu se riscă însă mai mult ca dânsul, pentru plăcerea gratuită de a se risca: câștigul unui metru de zăpadă din polul nord, îi se pare incalculabil. Cât mai departe de instinctul pur, fie că duce la pierzanie, fie că duce la folos! reacționarul pledează pentru omul activ, pentru o mașină provizorie de certitudine permanentă: numai la dânsul o teorie a activității e posibilă, politică, metafizică sau artistică. Când o epocă a căzut, cu toată cutia ei de surprize, singurul care-a moștenit-o în ceiace avea mai durabil, e reacționarul; singurul așijdieri, care asimilează cea mai viabil, cu rapiditatea unei plante, din epoca căreia îi premerge. Marea forță a omului nu-i în urechea cu care, atent, ascultă natura; e în raționalamentul cu care-o abstrage, o strivește într'o pilula și se servește de dânsa împotriva durerii de cap. ■

Sufletul meu-își mai aduce aminte,
Și-acum și nencetat, de ce-a trecut
De un trecut ce-mi e necunoscut,
Dar ale cărui sfinte oseminte,
S'au așezat în mine fără să știu...

Nu vi se pare că Arghezi se clasează singur, printre cei cari *conservează*?

Cuvântul meu să ardă,
Gândirea mea să arunce foc,
În sinavoga lor bastardă...

Să-mi fie verbul, limbă
De flacări vaste ce distrug
Trecând ca șerpii când se plimbă...

Nu vi se pare că Arghezi refuza să accepte, calca peste paratonere, *reacționează*?

Cuvântul meu să fie plug
Ce fața solului o schimbă
Lăsând în urma lui belșug.

O, dă-mi puterea să scutund
O lume vagă, lăncezândă,
Și să țâșnească-apoi din fund,
O altă lîmpede și blîndă.

Nu vi se pare că Arghezi știe *dece* reacționează, știe ce vrea să distrugă, știe ce vrea să conserve?

Toată faptura lui Arghezi e o reacție, întreg temperamentul lui un cal de bătaie, întreg spiritul lui o forță ordonatoare de haos. Acolo unde natura a greșit-o, unde buna rânduială e știrbă, unde găuri s'au surpat din frecări cosmice, Arghezi e cel dintâi la lucru, cu imaginea și cu târnăcopul. Visul lui: un raft de imaterială ordine, mereu râvnită, măslănită atunsa. Arghezi e împotriva a tot: în poezia lui împotriva elocvenței, pentru restaurarea modestiei, pudoarei; ■

Genunchii copti ca grăul
Duc Domnului prinos.
Fără ndoială riul
Își lasă pleopa'n jos.

În proza lui, împotriva lășătatii de expresie, pentru violență și impudoare. Mistic, Arghezi dărâmă biserici; simbolist, Arghezi surpă, cu imaginiile lui, cu sonoritatea lui vătuită, internă, cariatidele născute din muzică și obscur, ale școlii. Amicii mei s'au necăjit că Arghezi e împotriva poeziei noi, constructiviste; dar Arghezi a fost ca nimeni altul împotriva poeziei simboliste: poezia lui e împotriva ei, cea mai teribilă șarjă. Deaceea poezia lui care-a fost noua atunsa, e-așa de noua și astăzi; nu cei cari sunt mai mult în spiritul vremii, reprezintă mai ■
târziu vremea.

?

European, Arghezi sparge falsul europenism: el slavește pe Anton Pan, nu pe Withman; iubește neologismul și o xasește paduchi. Dar în poemul lui plin de refugiu și răcoare, lava izbucnește din când în când.

fierbinte; pamfletul lui regăsește o nesfârșită rezervă de tact, în sintaxa frazei; și, în ex-ierodiaconul lăsat ceva misterios rămâne din ierodiacon, o extază, o făcere de gospodărie eternă, o limbă de liturghie ortodoxă și pravoslavnică.

E o tăcere de început de leat,
Tu nu-ți întorci privirile înapoi;
Căci Dumnezeu, pășind apropiat
Îi vezi lăsată umbra, printre boi.

Omagiul pe care i-l aducem acum lui Arghezi e pentru noi de multă vreme un rit: sunt ani decând îl plictisim cu admirația noastră; sunt ani decând pașii ne-au dus, pe jos, dealungul șoselei plină cu pomi chinuți de praf, până la Vacărești, unde îl găzduia vremelnic, patria. Pe-atunci, Arghezi era poet numai pentru câțiva prieteni și câțiva eteibi; cele 5 volume pe cari le vestește astăzi îl vor crea pentru cafenele și gloată; noi îl știam demult, îi aveam cu toții volumul de versuri în caștele mici, copiate de noi și dificil adunate din reviste

In care latele panglici
Intorsus'au de-atâtea ori

Volumul lui Arghezi, imprimat de noi se numea: *Agate Negre* — și nu *Cuvinte Potrivite*. Îl considerăm ca o prima ediție, originală, executată pentru rari bibliofili; sub *Cuvinte Potrivite* noi vom citi întotdeauna *Agate Negre*. Pe vremuri „Rampa” punea în notă că nu-și ia răspunderea celor ce afirmam despre Arghezi, comisarul Bolintin (Niculescu) ne privea strâmb, la albumul de omagiu pe care i-l voiam oferi în temniță n'a primit să colaboreze nimeni, în afară de veșnic adorabilul Galaction, veșnic tânărul Minulescu. Și dl. Lovinescu s'a supărat pe noi în loc să ne fie recunoscător că, obligându-l să vorbească de poetul Arghezi în volumul său X de critică, l'am cruțat provizoriu de ridicolul de-a fi vorbit cu obraznicie de cel mai mare contemporan al său.

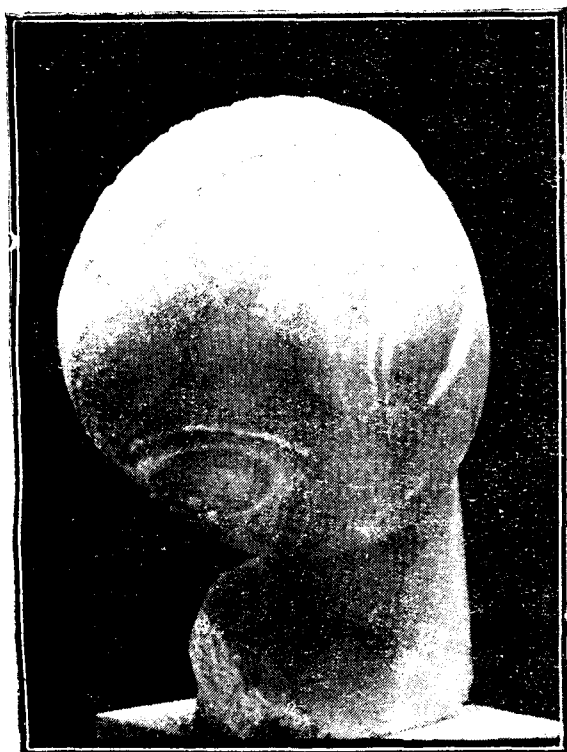
Nu se cuvine ca, într'un omagiu, să facem analiza unei opere. Arghezi ne place și ne irită, ne târăște și ne repugnă; la nimeni diamantul nu e mai corupt de cărbune, la nimeni mai lipită de frunză, omida. Jumătate de veac după noi, când toate se vor fi cântărit și așezat, în antologie nu se va mai găsi decât tot ce-a fost diamant în Arghezi. Contemporanii lui nu l'au cunoscut însă totdeauna de la distanță; izvoarele lui n'au fost totdeauna reparatoare pentru rinichi sleiți; apa lui strică câteodată dinții, dacă n'ai avut prudența s'o bei cu un pai de sticlă. Ce pildă de belșug și sănătate poezia lui! Ce forță enormă de remineralizare. Proza lui însă — deși adeseori mai mare decât poemul — s'a servit și a servit, prea multe lucruri; mare în creație, primejdioasă în influența ei. Dacă poezia lui Arghezi descoperă un ser, proza lui în schimb, a creat în noi, subtilă, o nevoie de viciu, o beție ruinătoare și latentă de cocaină. Îi recunoaștem influența curativă, în marea liberare pe care ne-a adus-o de falsul exotism, de falsa literatură, de falsul sentimentalism, de falsul modernism. Îi recunoaștem nefast, în atâtea altele; o nevoie de artificiu, o neputință de-a vorbi direct, ca Stendhal, o demoralizare a limbei din usaj, o prețiozitate nouă care jertfește ideea unui sistem de imagini și limbe; unui sistem de vorbe — toate acestea nu sunt oare în noi din influența lui Arghezi?

De departe, suntem bucuroși, că-i putem trimite lui Arghezi, pneul acesta omagial; omagiul nu ne-ar fi fost însă întreg dacă am fi voit, fără pudoare să-l măgulim; Arghezi n'are nevoie să fie măgulit. De departe suntem bucuroși ca prieteni, cu memoria teafară, ne dau și nouă posibilitatea unui toast. Am fi răspuns oricând, după oricâți ani de tăcere, după oricâtă izolare de un mediu pe care l'am urî, dacă patria, ca un panglicar dibaci, nu și-ar scoate steagul prin geniul câtorva. Un artist ca Arghezi e unul din rarele cazuri cari demonstrează că puțuri de păcură mai pot izbucni dintr'un pământ crezut sterp. O limbă ca a lui Arghezi pledează pentru viabilitatea unei limbi. O poezie ca a lui Arghezi crează ceva care nu se poate rupe între tine și o bucată de moșie. Îi doresc lui Arghezi — așa cum și-a dorit-o și el cândva — ca gândirea lui, în țelina românească, să nu fi fost decât un plug

Ce fața solului o schimbă.

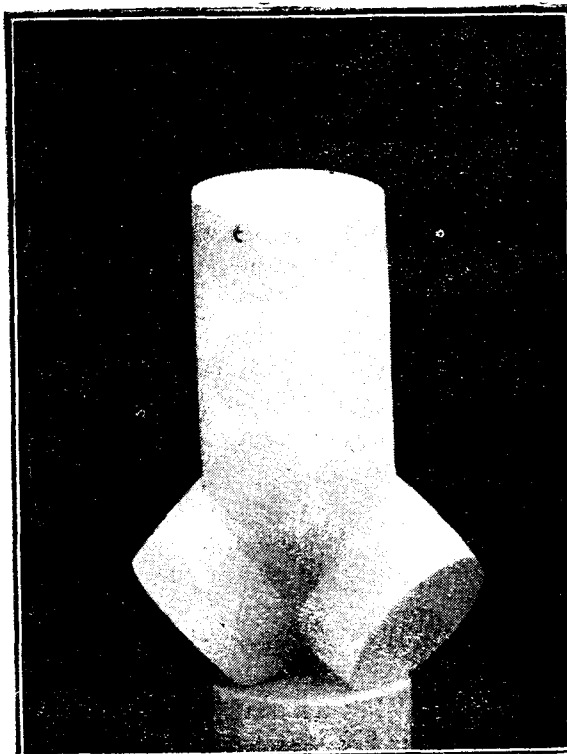
Paris, Aprilie

B. Fundoianu

Narcis

de C. Brâncuși

Tors

de C. Brâncuși

T.
A
R
G
H
E
Z
I

de Ressu

G.
G
A
L
A
C
T
I
O
N

de ISER

GALACTION DESPRE ARGHEZI

S P O V E D A N I E O R A L Ă

Aș fi voit — cu vreare multă și dragă — să scriu despre Arghezi, despre Arghezi cel de acum 29 ani.

Dar iată, sint în ajunul unei călătorii... Inchid saltarele, pun capison călimării și trag obloanele... Și fiindcă amicul meu Ion Călugăru este stăruitor și disperat, i-am povestit lângă o linguriță de dulceață, cum am rămas repetent — acum 29 ani — de dragul lui Arghezi... Spune, Călugăre, ce ti-am povestit...

G. Gal.

— Imi acorzi, părinte, ingrat oficiu de foto-fonograf A grăit un patriarh și iată, răspunde fotografia radiofonică (imprimată pe placă insuficient senzibilă) și rezonanță minoră glasul tău.

— L-am cunoscut pe Arghezi în casa lui Macedonski, pe vremea când îi frecventam des cenaclul — într'o zi de Iulie întârziată peste ceasurile nouă... Știi, frumuseța zilelor de Iulie care întârzie până în noapte... — Să-ți prezint un tânăr de geniu, d. Ion Teodorescu !...

... din eroare, părinte, căzuse în talerul lui Macedonski o drahmă cu sunet veritabil. Obștit, am auzit că era clocitoare de cartoane poleite, zamfire de piatră vânătă...

— ... l-am privit pe adolescentul îndesat și sclipind cu mai puțin scepticism de cât se cuvenea. Mă atrăgea. Știu căm eșit la braț cu un prieten și am rătăcit amândoi la șosea. Arghezi îmi vorbia de concepțiile lui de artă. Suna un glas nou, o convingere și pasiune peste ceiace se scria și cugeta pe atunci. Avem înaintea-mi un om care se oferia întreg și opunea rezistență furibundă când înceai să-l cucerești.. V'aș da ceva extrem de interesant, dacă n'aș comite o indiscreție..

Galaction scoate din cutie o scrisoare — datată Geneva — pe vremea când Arghezi iubea pe Rimbaud, Laforgue și se delecta cu Baudelaire.. Parcurgem cu lupa peste slova furnicată. Desfășur în gând pergamentul memoriei: n'a reținut nimic afară de un țipăt prins de o chică de ideal, un păduche strivit de poet între filele unei cărți, o c'udățenie neînțeleasă, tânără.. Galaction n'a fost indiscret; n'am înțeles nimic și n'ar fi înțeles nimeni.

— ... C tește — găsești la Academie — Linia dreaptă — n'au apărut decât 5-6 numere — polemica lui Arghezi cu d. Iorga și „Geneza Inspirației“. Știi cum s'a catalogat inspirația?... Muza îți suflă la ureche că unui școlar care n'a învățat lecția — și scrii... D'agnosticurile vechi succumbă sub satărul lui Arghezi... Să-ți rezum articolul?... Stai într'o dumbravă, culcat sub trunchi, cu cartea în mâini.. Rândul îți scapă.. cartea se evaporează... apa sună în trestii, pacea se întinde în straturi de răcoare, un vânt fâșâie, priviri lunecă îndepărtat.., ochiul de carne a orbit și brusc se trezște un ecou care dormita, un fulger roșu te curentează din creștet până'n tălpi și iată! gândul pur din care vei construi opera...

O tăcere de heleșteu lat se întinde în convorbire. Nu știu dacăm exprimat catehismul generației de acum. Părintele Galaction l-a surprins, desigur, cu antenele unei înțelegeri senzibile extrem.

— Technica și viața desfășurată vast ne-a rupt de o tradiție covârșitoare: natura. Simboliztii de acum un sfert de veac nu ne mai sunt părinți, deși s'ar crede că, im gismul nostru porcede de acolo. Hermetismul ne desgustă; arta neaplicată în viață e — iartă, părinte,

cuvântul sacrileg, masturbație. Pesemne că experiența prețuște mai mult de cât opera însăși. Ea o valorifică, n'o nemurește „Integral“, e un funicular urcând în brădet uneltele tuturor sensibilităților moderne cari s'au succedat și pe proletarii aprinși de un nou mit!... Din basilica râmleană, depe țârmii săratei Mangalii, mata părinte, n'ai decât bulgărul de marmoră cu crinul săpat în inimă... care zace aci, la picioarele mesei. V'sul și expresia-i umană e inscripție pe vânt. Deacea preferim erezia noastră, înțelepciunilor anterioare, ori cât n'am disprețui relativ absolutele axiome pe care le-am moștenit... Câte odată, doi și cu doi nu fac patru. Pe noi ne înveselesc stegulețele înf pte cosmopolit în coaja planetei. Și totuși, iată acest număr intrat în buna, deși europeană, tradiție românească. Vom dedica unul artei iconarilor, făurarilor de cuvinte și meșterilor de scoarțe anonimi români. Nu vom uita însă că deși fii ăstui pământ suntem tot atât asiatici, africani sau americani. Cerem numai să înceteze farsa tradiției Isus, Thebaida, Brătescu Voinești, Universul literar și toată porcăria generos stimulată, prelungit în trecut prin Iosif, Carol Scrob, până la logofătul Conachi. Cronicarii de pildă, ne sunt contemporani, pentru că aveau curajul expresiei...

— Spune-mi ai c'tit „Madona din port“ publicată în Viața Românească?.. Nu?! Citește-o cu glas tare ca s'o ascult și eu...

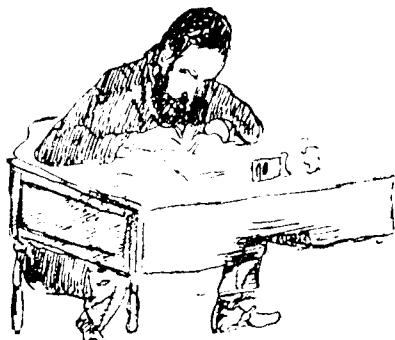
— Nu i așa c'aș putea și eu colabora la voi?

— Remarc, părinte, că prea m'ai lăsat să gonesc pr'n stepă. Venisem pentru...

— ...Arghezi. Fostul mitropolit Ghenad e fusese trimis în surghiun la Caldărușani. Macedonski îl apăra prin „Liga ortodoxă“. Drept răsplată prim a oarecari fonduri. Arghezi îl făcea pe intermediarul — cu bicicleta și pe jos — aducea nutriție pecuniară cuibului de pamfletari. Nu știu cum s'a făcut c'a trebuit să plecăm amândoi la Caldărușani. N'am luat'o pe drum — după cum ai bănui — ci tăind pârlouge, porumbiști, peste vreji, peste soare, peste timp, plutam deasupra zorilor. Vedeam pentru întâiași dată o mănăstire. Și Caldărușanii, resfrântă în iaz, prăbușită de bătrânețe era încă frumoasă. Cum ajunseserăm Arghezi se repezi la călugărul Ghenad e și-i sărută mâna. Furăm trimiși la arhondaric. Ne-am hârjonit toată ziua, am dosit două hârci din bolnița mănăstirei — „Îți aduci aminte de nuvela mea „Hârcă pentru hârcă“? — Am ascuns hârcile sub pat. Arghezi dormi profund; eu, mă svârcolam, mă chinuiam hârcile, plutiau peste mine, se lăsau ca niște căpușe în păr... Deabea am așteptat să zoriască ca să-l trezesc pe Arghezi. Eu-l sgâlțiam; el se întorcea pe cealaltă parte. Numai când l-am convins că s'ar putea să ne surprindă cu hârcile sub pat, s'a sculat, am strâns hârcile în basmale ca să le creadă călugării lubinițe, și am pornit înfricați. Am poposit într'o pădure. În răcoarea umbrei am simțit cum sufletul mi se revarsă într'al lui Arghezi... ca Prutul în Brateș.

Eram prin clasa VI; Arghezi numai într'a V-a și mai aveam de dat nu știu ce examene... nu de corijență...

— Știi ce — i-am spus lui Arghezi — să rămân eu anul ăsta repetent, tu m'ajungi la anul ca să putem să fim colegi... Înțelegi ce înseamnă să răstorni o clădire, trudnic construită, să aprinzi o casă ca să dai un spectacol splendid prietenului celui drag? Am întors acele ornucului vieții mele, să corespundă cu ornucul lui Arghezi...

G. Galaction
Desen de T. Arghezi (1912)

A R G H E Z I Ș I P O L I T I C A

Voci mai autorizate ca a mea: aceea a lui Gala Galaction, Fundoianu, au exprimat sentimentul înaltei admirațiuni și a simpatiei profunde ce le-a inspirat incomparabilul poet care e Tudor Arghezi.

În adevăr, nimic nu e mai de admirat ca o formă pură, impecabilă, ce îmbracă o sensibilitate rară și o gândire originală. Cu un talent egal de prestigios a ilustrat Arghezi, în scrisul românesc și pamfletul politic.

Personal îmi exprim, aici cu timiditate, un regret, pe care i l'am mărturisit și lui, în lungi discuțiuni, în care aveam iluzia că l'am convertit la... Socialism. — „Ce păcat că această pană vitriolată de polemist virulent și acerb, nu a fost pusă în serviciul ideilor sociale de avant—gardă!“

I-a plăcut însă lui Arghezi, din tot începutul, să se așeze în afară și pe deasupra doctrinelor și partidelor politice. De sus, în diletant anarhist, s'a amuzat să arunce săgeți învenenate, când plutocrației ce veghează, triumfătoare, într'o societate în decrepitudine, când democrației născânde, ce-i apărea ca un regim de pură disoluție.

Artist impresionist în polemica politică și socială, Arghezi a visat poate ca și Renan o „aristocrație intelectuală“, privind cu scepticism la conflictul ce i se pare fără sfârșit și fără soluție, între masse și individ.

Să fi crezut oare, el, că în republica socială, artiștii și literații vor fi excluși, ca în Republica lui Platon?

TUDOR ARGHEZI — FIERAR AL CUVÂNTULUI

Există o artă expresie pură, care nu ajunge până la creierul diluat al mulțimei. Apă regală, plâsmuirea abstractă nu sapă decât în aur — sensibilitatea cătorva inițiați. Opera creatorilor adevărați, rămâne astfel ceas înalt, pentru sângerea imaginației fecunde. Pas izvorât din proprie tresărire, sublimat individualism excesiv. Creatori străbătând singuratici la intervale mari, coaja epocelor, călcând în echilibru peste munți ca peste umeri; acrobați pe funia inteligenții invizibil subțiată, dărâmată sau constructori de formule târziu devenite passe-partout tuturor.

Semnificația acestora, imperceptibilă pentru foamea contemporaneității, trebuie căutată găunos, ca viermele în carnea fructei. Asemeni cutremurelor pe care numai acul fin al seismografelor le înregistrează: zdruncinări în interior, straturi geologice suprapundu-se imaterial. Gol, piciorul lor se sgărie în sticla vremei. Chin. Iluminare fertilă. Vociferări. Un semn.

Desigur, pentru desăvârșirea unor astfel de forțe motrice, trebuie consumate întregi generații în trecut. Secole de imbecilizare scuturate violent ca arborii cu omizi. Apariția lui Mallarmé, Rimbaud, Apollinaire e explicabilă într-o literatură cu atâția ani de tradiție.

Un corespondent român ar fi inexplicabil. Prin definiție aceștia sunt incompreensibili, păstrați admirației unui număr restrâns.

Printre ei, Tudor Arghezi. Fenomen uimitor în cadrul literaturii române, contrazicând calculele astronomilor în cultură, contrazicându-l poate pe Arghezi însuși.

Numele lui însă a trecut demult peste dânsul, inundând sevos în epocă Gând multiplu, incandescent ca ornic cu litere de fostor, între dinții lui, cuvântul se sfarmă precum samburii tari. Quartz, fraza lovește pereții creierului. Sub lovitura de ciocan a lui Arghezi, bolți vuiesc, vorbe se trezesc șerpî, șuleratul lor îl simți în măduvă.

E V O L U A R I

Poezie contemporană, poetul sportsman. În etapa de invenții și desăvârșiri fecunde, brusc, sensibilitatea noastră a tresărit spre o altitudine inedită, interurbană. Continuăm în plin ex citadin. Impunând poetului vremei de azi, ritmul epocii și construcția atlet a cetățeanului din New-York, multora — aceora ce-au rămas cu poezia la trenul lui Malec — le va părea nelăcuritoare. Cum? Sensibilitatea ce-a comis atâtea imagini de păpădie, putea-va izbi infipt în croșet pe ring? Putea-va ține cross-uri de 10—15 km. în locul reverilor de sacă și cantaridă? Insist: ca toate desfășurările veacului și poezia s'a lansat acrobat, pumnal în strada sgudnită de spirala auto-urilor și a continentului. Poetul-proector va prinde sunetul imaginii din instrumentul vremei, din saxofonul ei. Echilibrist dincolo de fraza inertă poetul insulfă cuvântul cilindru, cuvântul manevră, cuvântul cocktail. Imaginea stilet, novator poezia acid care nu corespunde la timpanul percepției ca un purgativ, ci fecundă scapără peste anestezia romanticului, peste asfalt, circuit lângă adolescența manevrând calmă volanul, prin geometria orașului-metropolă. Poezia ecran, poetul inginer. Aplauzele claxonului au copleșit concertul urinos al filomelelor, farurile lichefiate peste fizații metalice ai bulevardului, au șters eficace apusurile de culori de pastă pentru dinți, tractoria avionului a suprîmat util peisajul de bumbac. Poetul călător în același avion, pietonul acelorași străzi vibreză în mecanica lor și-și durează senzația tare a cetățeanului epocal a sportsmanului. Gestul lui e magnet e dans simultan în stilul orelor, expresia lui e plină de surpriza gârilor, de realizarea rabotnicului în uzine. Peste sensibilitatea lui stârnie ritmul mixt de mușchi și mașină, orașul pneu. Vigore și viziune dură înlocuiesc constructiv lavaliera și poezia-onanie de odinioară. Sportsman invadat în mulțime el filtrează fără migala rimei și a logicii vechi, linia poeziei-vitriol, poeziei-cadillac. El are intuiția veacului-minune și fără colaborarea sterpă a elementului primitiv din natură, este poetul orașului cu paratrăsnete la butonieră. Priveliștea lui e plină de dinamica străzii de arhitecturile tresărind panoplia nourilor. Poeți integrați în tehnica și suflul vieții noi, în atelierul secolului XX. persistă în încăpățanare de-a mai fi blegii măzgălitari ai vremei și producției lui Hugo. Moda și timpul pantalonilor feminini cu dantelă și funde ros-bleu a trecut odată cu poezia stilului glicerinos, poezia care impresiona ca o compresă de acid-boric. Vrem poeți-sportsmeni, poezia agilă fecund din univesul electricității și al vitezei.

Dintre scriitorii europeni putem numeroși cita ca buni sportsmani fără a avea însă și o literatură sportivă. Sportsmanii accidentali așa precum puteau fi accidentali jucători de poker, Maurice Maeterlink a fost acum 20 de ani campionul poids-lourd boxeur, Tristan Bernard deasemeni este un aprig pugilist. Printre scriitorii cari au și o literatură sportivă: Jack London, Henry Montherlant, Dominique Braga, etc.

La noi Tudor Arghezi pe lângă personalitatea sa fulgerătoare, mai posedă solid câteva etaje de mușchi; îl doresc tapând pucingul, sărind la coardă și trăgând la mânuși pe ring în sala de box unde în locul ori căror alte preocupări romantice — pugilez.

6

Stephan Roll

Pentru mulți cuvântul e un element sterp, jucându-l pe mâini, minge găurită, fără aer. Sub aerul lor, nici o vietate nu svăcnește; ignoranți ai chimiei cuvintelor, desconsiderarea lor duce la moartea prin inanție a poemului, a literaturii. Pentru creatorul adevărat însă, cuvântul e un organism viu, cal sălbatec spumegând în zăbala scrisului. Fier, piatră, plămân cu respirație dezordonată în fugă. Poemul nu trăiește decât pe nicovala fierarului de cuvânt. Sub mușchii vânoși, cuvântul tresare, pește spintecat viu.

Firește, numai prin efortul acesta de alăturare proaspătă a cuvintelor, ideea scanteie în creștere ca mercurul în termometru. De aici, plâsmuire abstractă, imaginea: raport pur, a două elemente cât mai depărtate (sau cât mai apropiate) între ele. De aici poemul construit integral inaccesibil oficialității.

Fraza arghezi în poem sau în proză, țâșnește viril răsărind serfarele creierului, spintecând testiculele critice.

S'a spus de atâtea ori: „Tradiția da!” „Tradiția nu!” Pentru contractul continuu cu trecutul suprațipuri reprezentative s'au catalogat. Și totuși în spațiu, la depărtări mari; antenele telegrafice fără fir. Sarutul lor nepământesc cerebral aproape. Il recunoști material, vibrând din loc în loc, în trecut, o altfel de tradiție deci. Tudor Arghezi: stație de T. S. F. transmîtând secolelor o parte din sensibilitatea ceasului. Te oprești la Arghezi ca la o cascadă rupând arborii. Dece te superi, dacă în trecere, bolovanii îți cad în cap? Cu atât mai bine.

Așa dar, în discontinuitatea contemporană, un lanț continuu. Arghezi aparține întreg realizărilor moderne. Discuția ar fi inutilă. Mirarea lui Tudor Arghezi în fața spectacolului actual constructivist, nu dovedește nimic. Se va mira încă odată aflând că, dimpotrivă, constructivismul îl cuprinde. Pentru fraza gramatica arghezi; pentru Arghezi alchimist al imaginii; pentru arghezi fierar al cuvântului.

La noi, ca și aiurea există în clipa de față, o pronunțată criză artistică. Idei se sbat, glasuri se întretaie lăncii, drumuri noi se descuie. Logica n'a ajutat niciodată la nimic, de prisos ar fi și de data aceasta. Pentru refacerea noastră sufletească trebuie poeți duri, îndărjiți, sângărând cuvintele călărind tusea fulgerelor.

Ilarie Voronca

† Pussy

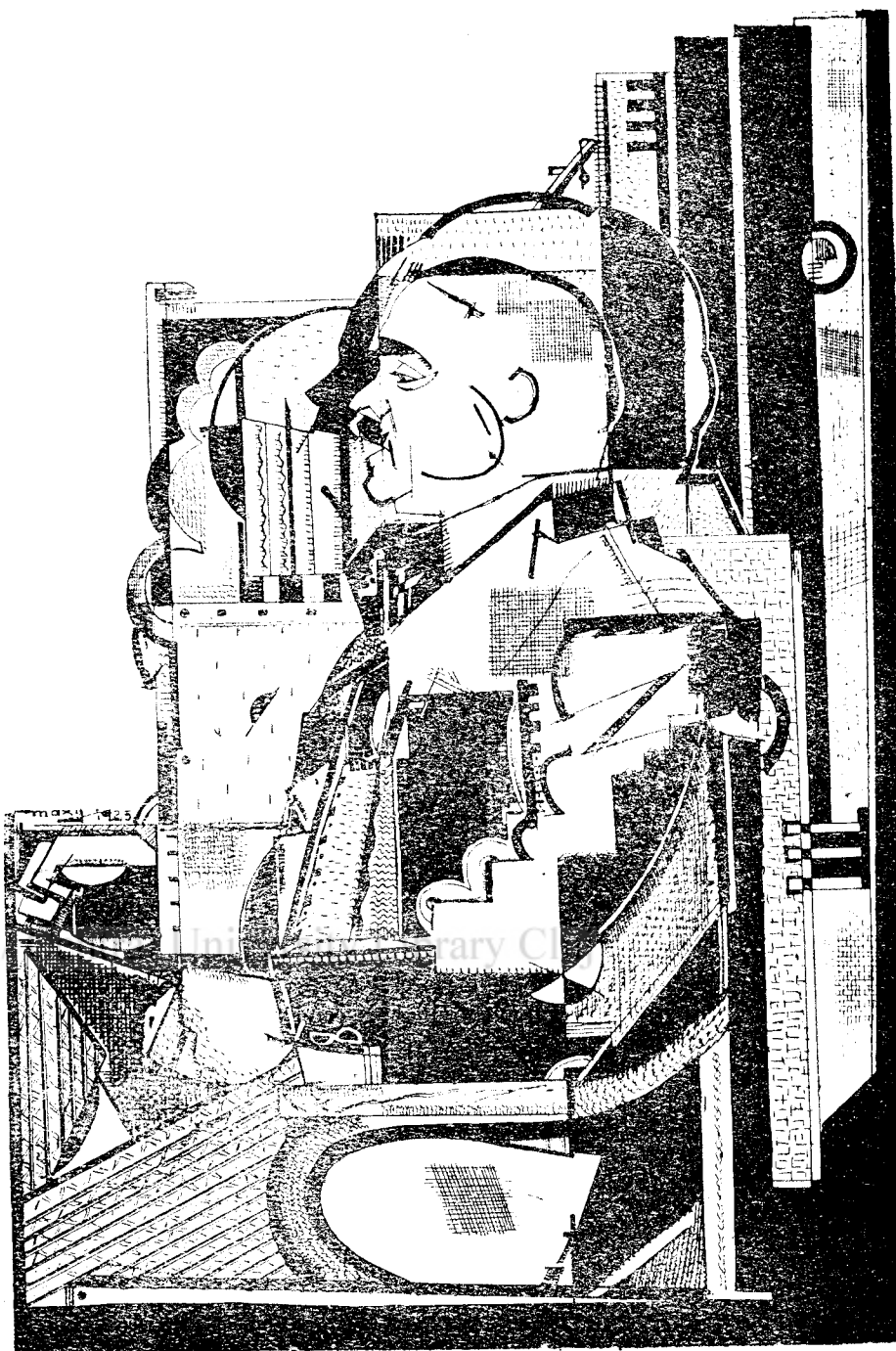
DESEN DE T. ARGHEZI

BELȘUG¹⁾

El, singuratic, duce către cer
Brazda pornită 'n țară, dela vațră.
Cînd îi privești, împiedicați în fier,
Pare de bronz și vitele-i de piatră.

Griu, popușoi, săcară, mei și orz,
Nici-o sămînță n'are să se piardă.
Săcurea plugului cînd s'a întors
Rămîne-o clipă 'n soare ca să ardă.

Ager, oțelul rupe dela fund
Pămîntul greu, muncit cu dușmănie
Și cu nădejde, pînă ce, rotund,
Și-așază luna ciobul pe moșie.

T. A.

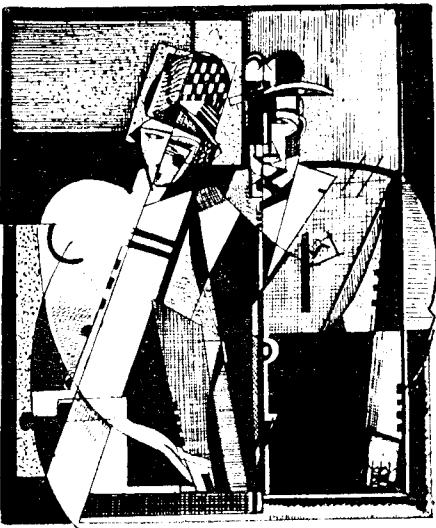
desen de M. H. Maxy

Din plopul negru răzimat în aer
Noaptea pe șesuri se desface lină,
La nesfîrșit, ca dintr'un vîrf de caer
Urzit cu fire roșii, de lumină.

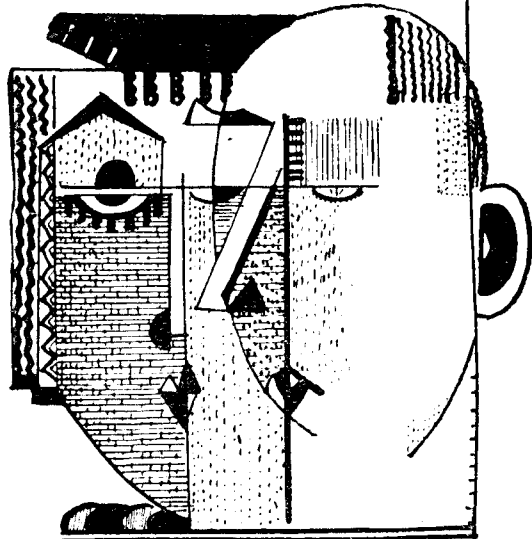
E o tăcere de 'ncăput de leat.
Tu nu-ți întorci privirile 'napoi.
Căci Dumnezeu pășind apropiat,
Ii vezi lăsată umbra printre boi.

T. Arghezi

1) Exemplu poezie T. A.: text apărut; publicat de noi cu învoirea autorului.

Desene

de M. H. Maxy

A R G H E Z I S M U L

Istoria scrisului românesc e încă în stadiul canavelei. Cele câteva Penelope academice continuă să împungă în vid, izolând cu fiecare ac semnele de reper fixate pe gherghet acum un pătrar de veac. În jurul corolelor centrale, babele cu redingotă nu mai croșetează decât lacrimi. Puntea între eri și astăzi e perforată. Automat, Dragomireștii dau târcoale lui Eminescu, minunându-se de câte ori îi surprind hereditatea în nepoți și strănepoți. Strădania n'ar fi așa absurdă, dacă nu s'ar propti pe convingerea că valorile supraviețuiesc vremurilor legitimându-se în succesori, ca un tunet în ecouri.

Statist'ca arată în zilele noastre câteva zeci de Eminescu, toți candidați la busturi, (ca și cum soarele ar putea fi capturat în ciobulețe-capcane) pentru justifi'area truismului că geniul e exclusivist ca o sabie și o teacă.

Iată de ce generațiile studioase, romușii lupoaicelor universitare cu barbișon sau barbă strâmbă — d-l Iorga e fără să vrea expresionist — nu cunosc decât un singur parastas și un singur catehism „Convorbirile literare“. Dincolo începe neantul, care nu merită nici telescopul nici sonda. Existența lui, alta decât st'earpă, se revelează totuși în răstimpuri, și la distanță, ca grădinele tropicale: canonade de parfum, industrii de fulgere, aplauze de aripi rare, glasuri-baletiste pe strună, și tot ce poate *etcetera* sugera nou. Nasul e însă const'pat. Fluviiile rămân în pragul impermeabil, ca un stol de plicuri lângă o poștă oblonită. Nici unul măcar din curiozitate nu-și pune mâna streășină pe sprincene.

Ar putea fi acolo geografii inedite de unde exploratorii se întorc plini de po'len ca să fie taxați mistificații, provincii bune de anexat patrimoniului anemiât, fabrici de ozon, cutii cu surprize, morștrii chiar pentru muzeele cu taxă sau simple pietre de mozaic pentru machiat zidurile vechi

Nu se mișcă nimeni.

Nu ne miră deci ca d. Lovinescu care proiectase cândva un pas, (fenomen hiper-revoluționar), să și-l retragă, revenind la tradiționalul sacăz mestecat de două decenii, flectărea la în jurul poporanismului. Pasul schițat (pe nisip ar spune d-sa) rămâne act temerar. Efectul însă, regretabil steril, a sporit doar cu o cifră romană tenaurile gri.

Istoria scrisului românesc e prigonită pe cele două șine, eminescianismul și poporanismul. Cât privește simbolismul el a fost considerat simplă gripă, criză efemeră. Bineînțeles prevederea etnică luase măsuri prezervative. Afară de descântec, redorarea locurilor comune, procesiunile la Mircești sau la Valenii de Munte, speculându-se pentru contemporaneitate, iluzorii, fosforescența scheletelor. Un terapeut pentru potolirea febrei descoperise calmantul, împământenind maladia, cu acte de botez în regulă. Simbolismul devănișe minulescianism. Hapul a fost înghițit. Consecința însă n'au întârziat să se manifeste spre gloria inițiatorului. O însemnată parte din „cavalerii glcii“, suferiră contagiunea. Fenomenul a fost înregistrat sub „micul curent minulescian“, sau așa ceva. Atât.

Astea toate ca să ne explicăm de ce geografii n'au caligrafiat pe atlas, un fluviu mai abundent, arghezismul.

Apariția lui Arghezi în tapșanul literelor, a fost feerică și surprinzătoare ca un duș de stele. Jumătățile de om (Ingenunchiații n'au picioare) ciobanii citadini ca și precupeții de zer critic, au stărut multă vreme prosternați, de frica orbirii. Bravii cari s'au încumetat însă în grădina miraculoasă, dimineața, după ce Cerbul își scutura nestematele, au profitat. Astăzi au zestre personală.

Influența lui Arghezi a fost rapidă și integrală. Fără el generația ar fi întârziat cu două decenii, și cei câțiva chemați cu o experiență. Generos, Arghezi și-a gclit toate sipelele, și-a divulgat toate secretele. Cuvântul șlefuit pentru valorificarea propriului său carat, economia imaginii, reflector riguros pentru detaliile plastice, parfumul și apa regală, dantela veche și covercoat-ul, arhaismul și neologismul, averea poetului și a gazetarului tânăr de astăzi, sunt ale lui. O clipă, când Arghezi la „Cronica“, era cloșca ouălor venetice, ne-am temut ca progenitura să nu-i roadă ficiații, din exces de lăcomie. Inocenții însă, tinerii s'au mulțumit să-i poarte pălăria și să scrie lucruri făgăduitoare cu propriul lui condeiu. Astăzi însă urii nutresc gânduri paricide).

Arghezi a creat curent. Fie ca ochiul lui să nu contemple potolit generația ce-i aparține, ci pentru gloria inovatorului de acum douăzeci de ani, să nu-i pară monștrii prunci de altă rasă, absurde manifestări pe cari le poate înțelege, chiar când nu le poate gusta. Arghezi nu trebuie să uite că Pegazul său de astăzi e motocicletă.

F. Brunea

INTRE ANTICLERICALISM ȘI ORTODOXIE

Rotativa, natura imprimă stereotip exemplare, după aceeaș forma de stereotipe. Se succede generații și specii zețuite în vingaralacele priveliștelor, presate în calandru orânduiriilor, trase la rotativa cosmică. Arghezi a subliniat acest caracter gazetăresc al existenței, într'un articol festiv, din nu știu care an nou. Nu ne mai amintim cum își argumenta metafora-paradox; nici n'ar fi de mare utilitate. Un om își trădează mai puțin înțelepciunea vieții într'un op de filosofie decât într'o glumă, care e un surâș și un adevăr.

Jurnalismul exploatează cea mai intensă forță omenească: curiozitatea. Deaceea e vehiculul inventat de democrație pentru călătorii statice. E visul lui Des Esseintes în delir. Stai în pat, cetățean pașnic și ridicul, și circuli printre răsculați curzi, printre bandiți mexicani; te lupți cu burii, urci piramidele cu gândul, te calcă tramvaiul, comiți crime nepedepsite de nici o legislație, îți alegi procuriști dintre reprezentativii secolului, îi pui să te realize pe tine. Radiofonul îți prelude un nume de cântăreț,

LONDRA
BERLIN
PARIS
VIENA

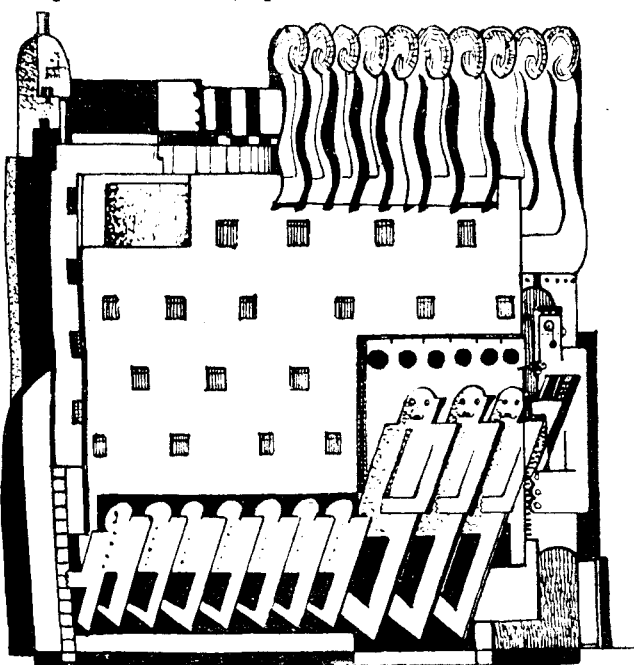
..Lloyd George, Lenin, Macdonald, Herriot, Wilson, iată defilarea! O clipă, armiiile îți dau onorul, toți decrepiții secolului cari despică în felii continentele, se duc deadura pentru tine, cetitor, suprem obiectiv, suprem arbitru...

Gazeta dependentă de finanțe e silită să devină lichid ciudat, care ia forma vasului în care e pus. Gazeta de mare tiraj — creația capitalului cu plămâni atletici — glăsuie înalt, n'are opinii, numai tactică. Mai stăruie anemiata ideea zisei gazetei de idei. Dar oamenii știu să le situeze, să le diferențieze: de gazeta de mare tiraj au teamă; pentru cea de opinii ură, rareori stimă. Salahorul acestui imens edificiu — gazeta modernă nu trebuie s'aibă opinii, ci trebuie să fie locul de plancardat opiniile colectivităților, pâlnia secolului. Deaceea jurnalistică e adesea profesie de aventură. Nu se învață, ci adapți virtualitățile tale profesiei. Arghezi — de atâtea ori laureat în viață pentru curajul său aventură — (inutil să reamintim goana adolescenței neastâmpărate din mânăstire (în apus) a ales ca îndeletnicire socială: ziaristica.

S'a simțit însă „poet în mațe” și a inovat în meșteșug, a provocat panică în tabăra arendașilor presei. Ferestrele templului s'au țândărit, dar administratorii au lipit (geamurile sparte cu hârtie albastră) ca să nu se vadă preacurvia d'n lăuntru; catapiteasma s'a crăpat; dar nu toată lumea are un avion în creier să poată privi din sbor de sus în jos. Arghezi s'a făcut temut. Presa s'a răzbunat însă pe dânsul: l'a catalogat pamfletar, vorbă mare și de rușine. A fost gonit din jurnalistică, pentru că s'a dovedit bărbat necuvincios și iconoclast. Zarafii au rămas stăpâni în templu. „Seara” lui Bogdan-Pitești a dispărut; gazetele conduse de Arghezi au durat cât fulgerele...

Iată-ne la pamfletarul Arghezi... Profetii au țipat flăcări din hrubele Iudeii; cuvântul lor răsună și azi peste capete. Senzul său etic a dispărut, profetii rămân simpli literați. Pamfletari aprind mornele coloane de gazetă; din veac în veac răsună blăstămii unui disperat de geniu; îi apreciem pentru scris și pentru certitudinea strict personală.

După Eminescu singurul pamfletar: Arghezi. Recetește, cetitor „Facla”, „Cronica”, „Seara”, dar mai ales urmărește-l pe ex-ierodiaconul Iosif în furia-i împotriva clericilor, întrupați desăvârșit în defunctul vlădică Sofronie Vulpescu zis „Popa-Iapă”. Dealtminteri, toți politicienii mari și mărunți au leșinat provizoriu sub cnutul lui Arghezi. S'au amuzat și ei poate, pe urmă; răsând de ciudata-i sintaxă. Inexistența inteligenței politice s'a dovedit însă atunci când l'au întemnițat inutil și târziu. Pe un pamfletar îl suprimi din fașă; mare, l'ai creat mucenic. Arghezi n'a gonit după mucenicie. A avut pururi curajul independenței sale; n'a făcut din principiu paravan, n'a scris pentru galerii amorfe, cu palme aplaudând. Recent s'a făcut apologistul bisericii vii. Il atrag poate procesiunile ortodoxe pentru secetă și poate ca să se pună în desacord cu găinașurile inutil liber cugetătoare... Un poet e îndrituit să evadeze de oriunde.

P E Ș T E L E R O Ș U)

Intr'un urciur de cristal rotund plutesc pe dungă, imobili ca niște frunze de aramă, peștii domesticiți ai aurorelor depărtate. Inchizi în trei elemente, care sînt numai felurile deosebite ale uneia singure și aceeași divine materii: lumina, ei licăresc în aerul invizibil, în lichidul diamantin, în păretele vasului, construit în curba unui reflex; ca și cum viața lor împărătească s'ar petrece într'un punct astral, străjuit cu luceferi. Rareori s'au alcătuit laolaltă mai multe și mai ciudate însușiri desbinat, ca să dea naștere unui corci mai neasemuit. Metalele, pietrele prețioase și florile, adunate la strigarea unei fantasme vrăjitoare, prin Domnitorii lor pitiți în peșteri și scorburi, și prin delegați, s'au învoit într'o zi, pentru o singură dată, unele cu altele, să se căsnească să dea la iveală o frumusețe nouă, iscată din închipuirea lor. Fiecare din dobitoacele alese ale pămîntului, aerului și apelor a pus firimitura ei din ceiace avea, știa, dorea și putea, întru săvîrșirea minunatului mare lucru mărunt. Ele veneau ca rînduneaua cu bobul de lut în cioc, pe care-l strivește pe marginea cuibului început; căci, după zapisul scris pe o coajă de mesteacăn și iscăilit cu zeci de mii de nume, care de care mai gingașe, făpturile și jivinele aveau îndatorirea să aducă, la cîte un ceas din noapte, pe rînd, prafuri sau mărgel.

Muncindu se cu stîncile, tîriș, paralizicul șarpe, osândit să umble fără picioare, să se sprijine fără genunchi și să se arunce din păduri în păduri fără aripi, ca o nălucă lungă mlădie, a venit cu cel mai scînteitor solz al neamului său cu rubedenii multe, și l-a pus dar, în tîrziile de foi de aur ale vraciului, însărcinat cu strîngerea materiilor prime. Și șarpele a plecat ca un pîriu, care ar merge cu izvorul lui după el. Intr'o pungă de borangic, părăsită de o crizalidă, fluturii au adus cîte pușin din făna aproape nepipăită, cu care ei se pudrează în fața serii pe spinare și pîntec. Contribuția fusese duminică cu economie de pe aripile tuturor fluturilor cu mustață de chiciură catifelie și talc, această pulbere fiind cea mai scumpă și mai rară din toate gătelile necîntărite ale lumii; ceața sufletelor călătoare, cu care se ciocnesc insectele în zborul lor prin haosul ultramarin. Silicate, bichromate, fluorură și oxalați de azur.

Păunișă și-a scuturat coada de scînteie aramii, snop cu spicul rotund, cu cinci curcubee, în mijlocul carora fulgeră ochiul de smarald cu pupila de mieșunele al fiarelor din Apocalips.

Mai darnic și mai jerfitor, sticletele și-a dat ochii lui amîndoi, care au și fost păstrați neatînși pentru peștele roșu și puși de a dreapta și de-a stînga obrazilor, de asupra peneior înnotătoare. Și cum se făcuse beznă deodată și sticletele orbit rămase locului, nemaiputînd pleca, milostivitu-s'a de el Piticul, care și-a scos mîrgăritarele negre din pafatle și le a înprumutat sticletelui ca să vadă.

Ariciul și puii lui au fost aduși pe o tavă de lac, rînduși unul lîngă altul, ca periile berce într'o trusă de voiaj. Ei au dat undrelele și acele cu gămălie pentru șira spinării și oasele fine, fără să cugete la undiți. Din tabacherea uitată printre arici, s'a ivit capul de pui de gîină ai broaștei țestoase și coada ca un cîrlig.

— Mulțumim de bunăvoință, au graț Piticul și Vraciul; nu avem ce lua dela dumneata.

Și broasca țestoasă a purces de vale, ca un sărac.

Columba vișinie a dat pușină mătase din ștofa pîpîitoare de luciri a gușii.

Ursul, intrînd în încăperea muntelui cu țurțuri de piatră, învăluit într'un nor albăstrui de mușce, ținea o labă ca o mînă, în care ar fi pastrat ceva prețios.

— Am un bob de smeură suavă pentru EL, zise ursul, gîndindu-se la chipul ce trebuia să se nască din daruri și meșteșuguri.

— Pune-o delicat aci, în foaia de aur, răspuse Vraciul.

Dar prostul o pierduse pe drum.

Ca o mireasă învăluită pînă la grumaz cu zaimfuri străvezii, apăru Efemera, zeiță verzue a libelulelor nocturne, îmbrăcată în aripi de patru ori mai lungi decît corpul ei de neființă. Ea se aduse toată și toată se dete, ca un lucru, în întregimea lui pușin.

Lebăda ceru pentru viitor locul de profesor de înot, cu condiția să-L prindă navigînd și să-l mănânce. Ea trebui să se depărteze dimpreună cu tovarășii ei, barza cu ciocul portocaliu, rața și gâscanul coxalgic, alungați de cobolzi.

Florile fură nespuse de gentile față de viitorul băetan, pus la cale de puterile zamislitoare de frumuseți. Primele sosite, într'un șir imens de legănări, au fost lalelele, ca niște fecioare zvelte cu amforele purtate pe creștet. Fiecare a vărsat în tidva de sîdef a vraciului, diamantul cîte unui bob de rouă, din cofele lor fragile și multicolore, brăzdate cu râuri de cămeși românești.

Leandri aduseră garoafele lor, cu miezul trandafiriu de pepene verde.

Măceșul s'a desfoiat ca ninsoare moale.

10

Păpădia dete bumbacuri pentru o saltea cît latul mîinii, care avea să fie cuibul de născocire.

Mușețelul, chimenul, sunătoarea și muștarul aduseră în sticlețe cîte bobul de mazăre, doftorii și unsori. Isma dete picătura ei glacială, pentru ca apele să fie de-apurire proaspete și reci.

Lavanda, sucul ei de zilnică întinerire. Tiparoasa, făclii pentru botez. Salcia, trestia, papura, panglici adu-șera și funte.

Apoi, au sosit din pământ viermii tuturor metalelor și pietrelor, viermele de fier, viermele de plumb, viermele de agată, viermele peruzellii și fiecarele din ei cu prinosul lui potrivit, cîte un atom.

În pofida ghiersului lor oftător, pasările cântărește, care nu aveau ce da, în afară de bună vestire, de urări și colinde, fuseră refuzate, ca niște lăutari, ce ar fi trebuit răsplătiți la urmă cu semințe. Proiectul unanim cerea ca noul născut să fie splendid, însă tănuț.

Întîrziții cerbi și rușinoasele ciure, ajunseră tîrziu la staulul cu daruri. Ei aduseră pe coarnele lor înalte fășia ștergarului albastru întinsă, care trebuia să fie scutecul cel dintăiu al unui prunc, visat omenește. Și se opriră înșelați în pustietate și Magii, care porniseră cu totul într'altă parte din țările lor parfumate, către Nazaret, însoțiți de șapte cîini cu lătrătura lor a lup. Vrăciul și pitteul încercară să-l lămurească : — Duceți-vă mai departe, peste mare, în țara lui Irod. Noi nu facem politică ci numai artă japoneză. Ne-am pus de gînd să combinăm viața caldă cu viața înghețată și să dăm universului acuatîc un peștișor cu icre de cilic și cu tricon de purpură, bătînd în verde și struguriu..

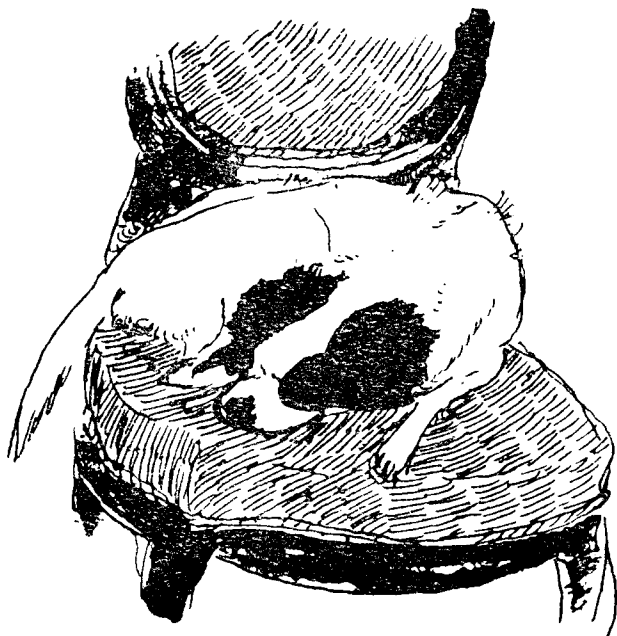
Peștele roșu, nemișcat în linia apii, înfățișează munca inspirată a miilor de bijutieri și zugravi neștiuți, care au luat parte la făurirea ființei lui de carne minerală, hrănită cu străluciri și adăpată cu luciu. El doarme îngropat în soare, curat ca zalele lui, rece și senin. Zămislit fără femeie, podoabele lui nu sînt făcute ca să placă unei părechi, aleasă din fuga unei pasiuni de jigănie. Giuvaerul lui mistic are o destinație în Ipoteză, în Aparență și în Supraghicire.

Ceasuri și zile întregi, el zace 'n echilibru cu ochii fără pleoape, în același punct, spînzurat ca de-o amintire neștearsă. Din făptura lui, care nu mai poate să contempleze, de cîind reveria i s'a făcut făptură și l-a nvăluit, pornește ca din toate clopotnițele și dîn toții oamenii, un fir în necunoscut, pieziș, încurcat de vînt și netezit de bănuială. În rînd cu semenii lui, el trăiește, dus cu mintea și nesimțitor, ca și cum s'ar afla singur în univers și mulțumit de singurătatea lui. Sînt 12 pești în borcanul de cristal, ca 12 episcop liturgisitori, înveștîmîtați în haruri — și niciunul nu cunoaște pe celălalt, care-i stă alături, inflexibil, de cîteva luni. Zămislitorul i-a scutit de gimnastica trivială a sensualității, de-a se căuta după adieri și miro-suri și de a se urca unui peste alții, păstrîndu-le intactă silueta prestigiului profesional.

Numai mița izbuteste să le supere suprema imobilitate și distanța. În snaraldul galben al privirilor ei, si-haștrii borcanului de cristal se oglindesc, ca niște adaose crepusculare. Bărți ancorate la marginea vasului cu lumini, ei se desfac și trec încet la fund, scufundați în rigiditate, în vreme ce norul pestriț și cenușiu cu coama umflată, filie vioiu împrejurul liniștii de argint. Ticăloasa nu ar face din atîtea tezaure, îndesate într'un trup sfînt și geometric, decît o îmbucatură. Ea socotește că, vrăjită, ființa de văpaie va ieși ca un șoarece roșu din borcan și va veni să fie mîncată, prin dragoste și devotament. Ideia o îmbată și-o face seducătoare. Cu botul trandafiriu, cu tîmpla, cu grumății, cu șalele și cu coada întregă, pisica mîngîie vasul dejurîmprejur, se strecoară dulce. Nădăjduind că poate fermeca auzul, ea își drege un glas lingușitor și mic, ca pentru privighetori. El nu va întîrzia să iasă și să vie : vocea care-l chiamă este prea insinuantă ca să-i reziste. Peștele trebuie să fie un puiu de papagal iar borcanul o colivie, din acelea de care pisica a mai jefuit. Mița se ridică pînă la marginea vasului de cristal și privește înlăuntru. Își duce laba albă înainte ca să prindă. Ca o cucoană catolică, înmănușată, mița și-a udat mina în aghiazmă. O scutură și fuge.

În naivitatea ei științifică, crede că și-a ars o labă în acid sulfuric și că unghiile îi vor cădea de suferință. Apa rece i-a carbonizat-o.

T. Arghezi

† „Pussy“ Desen de **T. Arghezi**

Târg ticălos cu ulițe și străzi
sparte de ploii, de vite și de care
aici în câmp, pe vremuri, creșteasoare
aici creștea ovăz.

Sunt garduri unde iarba a țîșnit
și întâlnești, pe unde curge râul,
case bătrâne 'n care n'a trăit
nimic, pe după geam, decât pustiul.

Și oamenii după garduri se furișă.
Bivolii grei, când vin dela păscut
calcă 'n asfalt, se culcă, sau se pișă
cu coarnele 'n văzduh, ca la 'nceput.

Și iarba crește prin podele, prin
ziduri crăpate, sparge bolovanii,
și măselarișile cu venin
s'au nărăvit să biruie cu anii.

B. Fundoianu

În portefeulle cerul de covercoat destins
înima ta o port ca o cravată bleu
prin sânge circulă-mi ca un Ford cu faruri
și oferă-mi glasul tău ca un cek de dolari

noaptea descinde din cutii de lemn
plopilor au cântat la pian
tăcerea obișnuia favoriți englezești
luna a pășit ca un sergent de ville

Simte-mi pulsul din artere ca un browning
între pătrata becuri s'au aprins mot-à-mot
tramway aplaudă inteligent pe linia 14-a
bulevardul a dansat de bucurie spre Nord-Sud

vântul campion pe motocicletă
trenul vede cai verzi pe pereți
sexual carnavalul reclamelor cu lumini
prin orașul cu sonerii de Rudolf Mosse.

Stephan Roll

ALMANAH ARHIVĂ

I
Supapă ora în alamă și disc
sângele face salturi de necrezut subteran
acid pasul ca un cuvânt cub deschis
câmpul între c. aste plug sau pian.

Amazonă peste preerii în vis
laț gânil răsturnat în oglinzi
zgomotele descreșc ca prețul cerealelor
surâsul tau își face loc în divineața de
Marte

II
Așa ca moară de vânt luni, sâmbătă,
duminică, duminică e o bomboană de mentă
e Dumnezeu în menagerie a în glasul
trece cavalerul cu turnul aifei la butonieră
în flori de cupru înima ca buruienii danțului
cerul (garii) biliard, ce afiș mările din sud

III
Proprietarul cercului salt mortal ca o re-
câte frângii frângii și în sângerări or-
echillbristul din goană, surăde Doamnei din
atletul înaintează cu mușchi ca pietrele

Imblănzitoarea de aici și calul dansează
interior mă străbate ca metro gestul tău
sânul se deschide porte-feuille în trapez
gratuit vântul scrășnește din dinți în antract

IV
La ora asta cu paturi se desfac stele
rană și biblie acest cântec milităresc
surprins strâns glasul tău e un bec Osram
inimile noastre ar putea fi ca frați siamezi

Arterele mi le descui ca mânușile
binecuvântarea ta începe aici
patefon drumul sub roțile acestui renault
tăcerea e rașie ca ouăle de furnici

Corect arborii stenografiază pe cer
până unde almanah lacătul scump
intră în mine ca un tren în gară
chiuie carnavalesc creierul de os.

Pomii fac negoț cu eau de co-
logne

Nici o fereastră nu svârle cu sâni
Trenuri se scurg racle 'n pământ

Șinele 'n urmă cozi despletite.

Bălciul broaștelor rumegă stele
Trenuri trag la rândea podul de
fior,

Poarta din fund piaptână noapte

Pașii sunt ore pe cerul din turn.

...Și nici un gard nu mai latră

Nici o vioară nu mai cântă la
pian.

„SALONUL OFICIAL“ AL JURIIULUI DIN 1925

Antagonism între societățile organizate, în acest an, public. „Arta Română“ de odinioară, azi majoritate în juriu, tentacular, grațios, face reverențe spre dreapta-stânga.

Simțământ de curtuozie, înaltă politică, de resemnare, face din descendenții „Infașibilei Tradiții“ „Încercarea puterintei“ salonului. — Rubedeniile discipoli, în linie dreaptă, cu număr, cu gălăgie, cu proteste: **viței la poarta nouă a salonului**; la poarta cotidianelor, stâlpi stilști cu vehemențe proprii.

Luptă pentru revizuire, luptă contra extremei stângi bolșevizate din lipsa **elementelor inițiale**, e' est à dire naționale, momentan în posesia beligeranților ofensivi.

Contra celor trei pânze „extremiste“, (termen care a început să prindă colorit fantast aci) primite spre uimirea noastră, glasul inițiat al celor 600 tablouri vivante și respinse, cere dreptate.

Dacă: judecata juriului anulată din excreșcența îngăimărilor protestatare;

dacă: Atheneul ar clădi încă, socotii, (șase săli=20) tablouri primite, ghici câte? — șase sute t. reinzate?),

— dintr'un spirit excesiv de umanitate, suntem dispuși la o retragere cu 3 tablouri, din săliile în care am avut cinstea figurației, spre uimirea contemporaneității de aci. Trebuie porți largi, celor mai pictori decât alții. — Juriul stăpân pe situație, nu intră în polemică. Publicul cel de toate categoriile, nu pricepe de ce 200 da și 600 nu? Nu pricepe și e timid; doamna și domnul Olimp Grigore Fulmen, ca de obicei, într'o șchioapă atitudine belică.

Tinerimea artistică, cu rezonanțe în mica burghezie și marea finanță de după război — față de „Arta Română“ cu influențe în **Marea burghezie** și intelectualitate — e azi în minoritate, în jurul salonului.

Dreptul, celor cu o sensibilitate, mentalitate aparte, odinioară prejudiciat, se evidențiază corect. Autocrația lor, soluțiune, pentru un salon sau altceva, în afară de sensibilitatea lor, nu produce obiectivitate în două feluri.

Precizări: perspectiva „salonului refuzaților“ în localul vitrinei lui Feder sau în cavoul „Sindicatului...?”

— Tradiția franco-germană, sălășluită în „Saloane“ după anotimpuri oficiale, piedică veșnică pentru tinerețea pornită spre meleguri necunoscute, în deplină deslășurare Acolo stânga, dintr'o nevoie de eliberare spirituală, n'a consimțit lupta pe același ring, ci întărită sufletește, a deschis **poarta independenților**. Aici poarta cea **nouă**, miros țurțurat de mosc, bigi-bigi, tămâie, se poate clădi doar în saloanele lui Ouatu.

Mărturisim un amuzament, față de farsa „Salonului Oficial“,

și 'n tihnă primiți sau refuzați, așteptăm ziua, când premiile de încoronare, încurajări școlărești, intrate în ridicol, când manifestarea largă a tuturor chemațiilor și refuzaților va proclama „Salonul celor fără juriu și fără premii“.

Virtualități intronate la exces, în opera lui Strâmbu, în lucrările lui Steriade și în e' apodoperile lui Costin Petrescu, ale lui Verona, **desăvârșesc** seceta accentuată spațial, cu influențe spirituale pentru tinerețea picturală

Nici svârcolirile din trecut ale „Artei Române“ nu opun piedică revărsării fatale în matca comună, a atmosferei din ce în ce imbecile.

Inceputul de influență izerian destrămat; doar dl. Iorgulescu ne mai aduce aminte; epoca impresionismului extaziat, superficial în primele rânduri, cere sacrificii noi; patronii jubilează. Cangrena se întinde ironic în toată banalitatea ei.

Pictorul nostru, exprimă încă surpriza existenței lui lângă oala cu flori și peisajul mandolină. Nu putem exprima nici una din frământările prin care pictura noastră trece.

Să bănuim, că ceea ce încearcă fără curaj, dl. Theodorescu-Sion, se chiamă compoziție? când perspectiva liniară e în conflict cu densitatea culorii? când ritmul se sparge circular în nervi egal întinși, de carton?

Acei cari, în laboratorul particular al existenței lor picturale, nu iau parte la cel mai frământat experiment modern, nu au de unde învăța. Altfel sforțările lovesc în gol, și sensibilitatea nu-și găsește expresie.

Mediul cel nou al D-nei Petrașcu, se exprimă în opera d-nei sale.

„Pisica“ afectează industrialism, din mijloace economice.

„Bronzul“ cap cu expresie acidulată nervos, svârțit pe un corp de negru umflat de viață caldă, sevoasă a tropicelor (portretul cântăreței, d-na Serdaru). Influența bunului maestru Brancuși, se risipă pe melegurile noastre, o stimată Doamnă...

Dl. Medrea, încearcă pictural cu ritm ondulat și pompos, departe de ceea ce spațial și monumental se chiamă sculptură....

M. H. Maxy

C I N E M A T O G R A F U L

Din complexul vieții, cinematograful n'a reținut decât elementul esențial reprezentativ: mișcare. La început, inventatorii mașinii, au presimțit și aplicarea ei. De aceea, primele filme reproduceau trenuri în mers, vapoare sosisind, mare înfuriată, etc. Elementul dinamic apărea în primul plan. Lavazia capitalului cotropitor, progres geometric, i-a modificat existența: reprezentările umane nu conțineau, dinamic, decât mersul eroilor și mimica.

Technica săracă nu născocise posibilitățile de azi. În acea vreme, în Franța, cu mijloacele mizere de atunci, se montează ducele de Guise. O banda de câteva sute de metri, stângace și ridicolă. Pentru publicul spectator, noutatea era fotografia mișcătoare.

Cercetări stimulate de dorința câștigului, împing pe drum nou cinematograful. Concesiile însă se înmulțesc și lanterna magică își reduce valoarea la simpla imitație teatrală. Din acea vreme datează mania „stelelor“ și a primelor planuri, în care figura artistului apărea unică. Mimică, exteriorizare insuficient dinamică. Cu alte cuvinte, teatru fotografat. Descoperirile nouă adaugă posibilitatea trucajului, deci introducerea altor elemente decât cele din domeniul realității, în scenariu. Feeriile, îmbinările de vis și realitate, senzaționalul, extravagantul predomină în cinematograful. Se intensifică realizările; dar repetiția excesivă pregătește maniera.

Mașina se realizează izolată de imagines convenționale. Scenariul își trăiește viața, individual.

Cinematograful, nu era decât un pretext pentru antagonisme. Se împărțeau atribuțiile între scenaristul adăpat la teatru și actorul „stea“.

Apariția regisorului și criza de producție, stăvilesc realizările teatrale. Arta nouă își aduce aportul.

Realizatori cu intuiție proaspătă cercetează motive inedite. Scenariul se modifică și devine pretext. Ritmul își subliniază valoarea. Dansul este exploatat dinamic. Trucajul își ocupă locul destinat.

Cinematograful se împarte între realizarea simplificată sau stilizată până la puritate, în care armonia crează un ritm specific („Opinia publică“ realizat de Chaplin și „Nobelungii“ de Fritz Lange) și feeria, amestec de real și ireal, modernizată, în care visul alunecă pe funia acrobației americane. („Le voleur de Bagdat“ al lui Douglas Fairbanks).

Arta contemporană impune reforme decorului naturalist, pe care-l transformă în arhitectură, și peisajii cu raporturi noi: decorul expressionist, cubist sau constructivist, decorul naturalist, realizat în plan de mașini sau în elemente naturale mișcătoare: mare, drum de fier, avion, automobil.

De acum, capitalul, singurul element conservator din cinematograful, pare să-și fi precizat exact ideea asupra noii arte. Cercetările actuale vor permite lanternei mișcătoare, unica expresie contemporană în care travaliul colectiv e coordonat și speculat pentru colectivitate.

Născută dintr'un efort comun și anonim ce va deveni pur, în clipa dispariției ultimelor vestigii romantice (numele autorului, stelelor, regisorului) pelicula va reabilita marea tradiție așa cum și-a fixat principiile la început.

Dela recenta descompunere a mișcării în cinci zeci de mii de imagini pe secundă și până la lipsa obstacolului limbii, care face din cinematograful o artă internațională, totul pregătește marșul seducător al noului venit. Lanterna mișcătoare începe să devină magică.

Barbu Florian

„ I . N . T . E . G . R . A . L „
 REVISTĂ DE SINTEZĂ MODERNĂ
 ORGAN AL MIȘCĂRII MODERNE DIN ȚARĂ ȘI STRĂINĂTATE
 REDACȚIE : BUCUREȘTI : F. BRUNEA, ION CALUGARU, M. H. MAXY, ILARIE VORONCA
 REDACȚIE : PARIS : □ B. FONDANE, MATTIS TEUTSCH
 REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA M. H. MAXY. - CALEA VICTORIEI 79, ET. I.

N . O . T . I . T . E

■ Dans la GALERIE VISCONTI 26 Rue de Seine Paris, no re
 ami, Mattis-Teutsch vient d'ouvrir une exposition de peinture et
 sculpture.

Nous sommes persuadés que l'art de notre colaborateur rencon
 trera là-bas une compréhension dont notre pays n'a pas su l'en
 tourer.

Nous saluons la première manifestation d'art à Paris, du premier
 exponent, chez nous, de l'esprit nouveau.

Nous en reparlerons largement dans notre prochain numero.

■ Pentru numărul de față consacrat lui Arghezi, am făcut
 apel, în special la acei cari risipesc azi gologanii puși în
 pușculiță pentru zile negre, de fostul lor părinte literar.

Am fost refuzați, cu explicația severă că Tudor Arghezi
 nu merită nici un omagiu, ca unul ce nu dă nici odată 5
 lei ca să le cumpere revista.

Deși argumentul nu în esența lui pecuniară, ar putea fi împăr
 tășit și de noi, știm însă să-l privim printr'un unghiu mai
 respectuos, mai dezghecat de contingente și patimă. D.
 Arghezi, dacă găsește penibilă ingratitudea foștilor săi
 ciraci, ar putea găsi consolare filozofică, contemplând în
 raft, biberonul cu conținutul golit de geniile nesățioase.

■ INTEGRAL a publicat și publică numai lucruri inedite.
 Reproduserile de text din revistele străine, fără măcar în
 registrarea originii, constituie o dublă indelicatețe, față de
 cititor pe care-l seduce cu vechituri, față de autor pe care-l
 deposedezi neautorizat. Integral n'a procedat și nu va pro
 ceața altfel.

In No. 4, Integral va publica poeziile originale ale câtorva
 poeți moderni cu reputație, din Franța.

■ Nu s'ar putea spune că d. Iorga își irosește clipele pe
 simplă reverie. Pentru D sa viața e un perpetuum mobile,
 fără pauze și fiecare an ca și fiecare zi trebuie lichidate
 cu bilanț fericit. Nu ne-am mirat niciodată de veșnicia fre
 nezia a marelui om, de subitele voiaje de propagandă, dis
 cursuri, conferințe, întruniri, etc., cum nu ne-am mirat că
 bagajele d-sale conțin la întoarcere câteva kilograme de
 inspirație, în versuri sau proză, comedie sau dramă. Când
 doarme, când mănâncă marele om? M ster.

Din recenta călătorie apostolul a revenit cu o piesă nouă a
 347-a, intitulată spiritual „Isus“.

De astă dată documentele și hrisoavele cari făceau farmecul
 savant al celorlalte 346 de drame istorice- au fost abando
 nate și înlocuite simplu și emotiv cu floricele poetice și
 date, din scriptură. Iată cauza care poate dumiri pe toți ma
 lițioșii, de ce Isus e invizibil, deși are rol fruntaș, de ce Iuda
 e un samsar din Văcărești, de ce sunt goluri inexplicabile
 în acțiune (miracolul ca și apa aspiră la vid), de ce în fi
 gura lui Isus, întrevăzut o clipă, se putea des
 cifra chipul cotidian al d-lui Iorga.

Calvarul — aplauzele — era fatal.

D. Iorga însă prepară a 348-a piesă.

■ D-I TRISTAN TZARA ne comunică că lucrează acum
 la un un scenariu de film.

■ La Gustav Kiepenheur Verlag (Potsdam) a apărut sub
 îngrijirea lui Carl Einstein și Paul Westheim un almanah
 „Europa“ 1925, cuprinzând producția artistică și literară a
 Europei moderne. „Europa“ a strâns laolaltă un material
 francezo-german, siguri pe o apropiere sufletească, pregă
 țitoare internaționalei culturale și artistice. Prefața o are
 Herman Kassak : ... „Was ist mit Europa da!? Humanitäres
 Aktiv und Pazifistisches, Kongresse und Händereichen,
 Etsche, Freiheitliches, Muterschutz hier und Bodenreform
 her, Klassenkampf und Menschenrechte, Liga links und
 Liga rechts - Was nutzen wem die schönen Ideale, wem
 andere drauf spazieren geht“...

Dem Europa: ein Fetzen Lächerlichkeit sein europäischer
 Mensch ein Katheder Proklamation Protest über Protest!
 kein Ausdruck, kein Sinn fur Gemeinsamkeit, es sei dem:
 Ausrottung durch Stupidität à la Spengler...

Da! Schauplatz Europa wird ein Jahrmarkt - Bravo?

■ CLAIRE ET IVAN GOLL. — Poèmes d'amour, Collection
 Surréaliste, Paris. Cântarea cântărilor la jazzband, în care
 instrumentele fundamentale au formă de inimă și de sex.
 De aceia notele țâșnite din sferesenzibile sunt arome de
 pasiune, dialogul erotic frenetic și torid, chiar când glasu
 rile uniformizate de turburare își pierd personalitatea, se
 contopesc. La amândoi aceleași accente virile, aceleași
 preciozități feminine. Ar trebui cercetat, (dacă problemele
 lirice comportă clasificări după sex) unde începe bărbatul să
 capete inflexiuni feminine, unde femeia să se masculinizeze.
 Intre

*Moi j'avais le coeur bien tranquille
 Fermé comme une huître :
 En l'ouvrant tu l'as tué !*

și

*Mon amant et l'étoile du soir
 N'étaient qu'un :
 Oh! fleurs, faites la grève du sourire!*

nici o de sebiră de caracter. Poemele—constatări succinte
 nu impietează asupra valorii lor — sunt luxuriante și im
 bătate de imagini eclatante, chiar când ostentativ forțate fri
 zează man erismul.

Nu interesează dacă ele aparțin amândorura, sau unuia sin
 gur, căci adevărata poezie, ca și dragostea n'are patrie și
 nici sex.

■ OESOPHAGE No. 1 Mars 1925—Bruxelles
 revistă de avangardă belgiană. Primul număr în care Tristan
 Tzara publică două admirabile poeme, cuprinde în între
 gime o vigoare proaspătă și îndrăzneală. Oesophage ex
 ploadează prin tipar, prin Tzara, prin Arp, Schwitters, Ri
 bemont—Desaignes, Picabia.

■ DE DRIECHOEK. 1 April 1925. No. 1. Antwerpen.
 Articole și poezii de Paul v. Ostaiee, articole și grafică de
 Joseph Peters. Desenuri de Maes, Jos. Leonard, J. Van de
 Zee, etc....

■ **MANOMÈTRE** No. 7, Fevrier 1925

consacrat supraidealismului. Emil Malespin vădit și în oareși care măsură just, împotriva suprarrealismului lui Breton îi opune prin contrast supraidealismul. Măi presus de libertatea dezagregată a cuvintelor și a senzației, libertatea ideei. E în fond, o luptă între definiții. Problema suprarrealismului, e pentru clar văzători de mult rezolvată. Suprarrealismul (în ce are mai bun) îi revine lui Tristan Tzara și ca realizare și ca doctrină.

Manomètre, întotdeauna interesant ca material și informații, întregeste, alături de Sturm, Merz, Selection, angrenajul publicisticii moderniste.

■ **7 ARTS**. No. 24, 16 Avril 1925. Hebdomadaire d'information et de critique. P. Bourgeois, V. Bourgeois, P. Flouquet, K. Maes, G. Moeier.

Un articol referitor la începuturile teatrului de avangardă belgian „Théâtre du groupe libre“. Un studiu asupra picturii naturaliste a lui Ferdinand Schirren, de Flouquet.

■ **Primi** la redacție „**BULLETIN DU GROUPE D'ETUDES PHILOSOPHIQUES ET SCIENTIFIQUES**“ pour l'Examen des idées nouvelles, Sorbonne Paris.

Grupul fondat în Decembrie 1922, a continuat în cursul celui de al doilea an al existenței sale, să urmărească concepțiile, de sinteză, apropiând ideile noi în toate domeniile, pentru a confrunta tendințele comune, pentru a deduce spiritul nouelor generații cari pleacă dela marile tradiții ale trecutului, orientându-se către o unitate de concepții generale.

Grupul cuprinde pe toți colaboratorii lui „**Esprit Nouveau**“: Dr. R. Alendy, M. A. Pezard, Dr. Serge Voronoff, Profesorul Aulard, Ozenfant, Nicolas Beauduin, Juan Gris, Darius Milhaud, Le Corbusier, apoi, Marinetti, Jean Epstein, Waldemar George etc.

Mișcarea Literară: Director Liviu Rebreanu.

Cuvântul Liber: Director Eugen Filoti.

Ideea Europeană.

Noi, Revista d'arte futurisă. Directore: E. Prampolini. Via Trento 89, Roma.

Staub, Revue d'architecture. Charles Teige. Kolkouwna 4, Praga.

Zenit, L. Mitsitch, 22 rue Birtschamine, Belgrad.

Disk Charles Teige.

De stijl, art constructiviste. Dir. Theo van Doesburg.

Les Feuilles Libres, Marcel Raval. Paris.

Blok, Warsova.

„**G**“ material pour la construction élémentaire. Hans Richter.

L'Esprit Nouveau. Ozenfant et Jeanneret. 3 du Cherché Midi Paris.

Sturm. Herwarth Walden. Postdamerstr. 134 Berlin.

7 Arts, P. Bourgeois. Bruxelles. Boul. Leopold 2.

„**Integral**“ înlesnește abonamente pentru revistele străine.

■ Să se consulte librăria „**Hasefer**“ din str. Carageorghievici, în ce privește Cartea, literatura, drama și plastica modernă.

CINCI VOLUME DE TUDOR ARGHEZI

Scriitorul Tudor Arghezi își începe tipărirea manuscriselor în volum.

Prima serie de 5 volume va cuprinde următoarele lucrări:

1. *Cuvinte potrivite*, versuri publicate și inedite.
2. *Cartea Femeii Frumoase*, proză inedită.
3. *Cartea Copiilor*, povestiri inedite.
4. *Cartea Câinilor, a Mâșelor, a Oilor și a Caprelor* studii inedite.
5. *Amintirile Ierodiaconului Iosif*, înedite.

Volumele de mai sus vor fi tipărite exclusiv pentru subscriitorii, într'un număr de exemplare egal cu numărul subscrierilor primite și nu se vor găsi în comerț.

Subscrierile pot fi făcute în trei feluri:

1. Subscriere la serie întreagă de 5 volume, 1000 lei plătiți o dată. Subscriitorilor li se rezervă un tiraj special de amator, cu exemplare numerotate și cu autograf.
2. Subscriere la seria întreagă de 5 volume, plătită în rate de câte 200 lei.

Prima rată se plătește la subscriere. Subscriitorii se obligă să plătească rata următoare îndată după apariție și primirea volumului precedent.

3. Subscrierile la primul volum: 200 lei plătiți la subscriere.

Tiparul volumelor va fi executat luxos sub unica îngrijire a autorului, care își ia angajamentul că nici o greșală de tipar nu se va strecura în text.

Volumele vor fi livrate subscriitorilor la domiciliu, câte un volum la fiecare trei luni, prinul termen începând să curgă dela închiderea subscrierii, care va fi anunțată prin ziare.

Subscrierile încep imediat trimitându-se prin mandate postale, scrisori de valoare, sau cecuri, pe adresa: **T. Arghezi, 42 Bulevardul Elisabeta, București**. Cu întoarcerea curierului, subscriitorilor li se vor trimite chitanțele justificative, în plic recomandat.

Pentru evitarea surprizelor, autorul înștiințează publicul că nu are nici un agent însărcinat cu încasarea subscrierilor. Autorul roagă însă prietenii și cetitorii din toată țara să facă propagandă pentru subscriere și la rigoare, să le încaseze, trimițând sumele plătite, la adresa de mai sus, cu deslușirile trebuincioase, pentru a li se trimită subscriitorilor chitanțele cuvenite.

Subscrierile se pot face și prin „**INTEGRAL**“.

Proprietari:
NTZATZU
A.EBNER

FOTO-TEHNICA

TELEFON:

2742

Salonul de fotografiat deschis zilnic: 9 dim.

Duminica și 8 seara

Sărbătorile: 9 dim. 10 seara

Splaiul COCALNICEANU 35

ATTENTION

ADRESSE CHANGÉE

RED. et ADM.

M. H. MAXY Calea Victoriei, 79, Et. I

BUCAREST

10730N
 RUCI
 MESTR
 CONSERVE
 INTRPRI
 NDEREA
 ZENTANT
 STIRBEY
 JANT & COMP.

ULIURI
 AQUA RELE
 LUMPARA
 GEVAHE
 PENSULE
 ZIMMER & COMP
 LIPSCANI 290

TRATAR
 PAPUS
 AVOCAT
 CONSULT.
 9-10³⁰ dim.
 7-9 seara
 TELEFON 5351
 Str. Temisaniei n°16.
 Bucuresti

EXEMPLARUL
 10 LEI
 ABONAMENT
 200 LEI ANUAL

„I N T E G R A L”
 No. 3. — I M A I U . — 1925

EXEMPLARUL
 10 LEI
 ABONAMENT
 200 LEI ANUAL